

Силабус курсу Теорія перекладу

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма
«Англійсько-український переклад»
Дні занять: відповідно до розкладу
Консультації: п'ятниця 12.45-14.05, ауд. 148
Рік навчання: II.
Семестр: III, IV.
Кількість кредитів: 6
Мова викладання: англійська

Викладач курсу:	Кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії і практики перекладу Цепенюк Тетяна Олегівна
Контактний телефон	097-77-27-128
E-mail викладача:	tsepeniuk@tnpu.edu.ua
Формат дисципліни	Обов'язкова
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС - 6 (180 год.)

Опис дисципліни

Дисципліна «Теорія перекладу» спрямована на те, щоб забезпечити студентів сумою знань для засвоєння практичних вмінь в галузі перекладу, ознайомити студентів з лексичними, граматичними, прагматичними і стилістичними аспектами перекладу, окреслити головні питання цих тем, розвинути вміння аналізувати практичне вирішення окреслених проблем перекладознавства.

Структура курсу

Години лек./сем	Тема	Результати навчання	Завдання
III семестр			
4/4	Translation of Proper Names.	Знати правила транслітерації з української мови, знати основні способи перекладу власних назв, вміти перекладати різні види власних назв з української мови на англійську і навпаки.	Усне опитування, виконання вправ, тесту.
2/2	Translation of Internationalisms.	Знати типи інтернаціоналізмів, знати основні прийоми їхнього	Усне опитування, виконання

		перекладу цільовою мовою, вміти розпізнавати у тексті хибні друзі перекладача.	вправ, тесту.
2/2	Translation of Nationally Biased Units of Lexicon.	Знати способи і прийоми перекладу національно маркованої лексики, розуміти важливість збереження національного колориту в перекладі.	Усне опитування, виконання вправ, тесту.
2/2	Translation of Phraseological and Stable Expressions.	Знати особливості перекладу фразеологічних одиниць цільовою мовою, розуміти контекстуальну необхідність збереження образності фразеологізмів.	Усне опитування, виконання вправ, тесту.
2/2	Translation of Neologisms and Archaisms.	Знати основні способи перекладу новотворів та архаїчної лексики.	Усне опитування, виконання вправ, тесту.
2/2	Grammatical Aspects of Translation. Translation of Articles.	Знати особливості граматичних систем англійської та української мов і розуміти вплив розбіжностей на процес перекладу. Вміти відтворювати значення артикля українською мовою.	Усне опитування, виконання вправ, тесту.
2/2	Translation of Asyndetic Substantival Clusters.	Розуміти суть безсполучникових іменникових словосполучень як типово англійських одиниць і знати алгоритм їхнього перекладу українською мовою.	Усне опитування, виконання вправ, тесту.
2/2	Modality in Translation.	Знати типи модальності, засоби вираження модальності у двох мовах, способи перекладу модальних дієслів.	Усне опитування, виконання вправ, тесту.
6/6	Translation of Verbals and Verbal Constructions/Complexes.	Знати неозначено-особові форми дієслова, комплекси, які вони утворюють, способи перекладу їх цільовою мовою.	Усне опитування, виконання вправ, тесту.
IV семестр			
2/2	Translation of	Знати прийоми відтворення	Усне

	Monosemantic and Polysemantic Lexical Units.	значень однозначних і багатозначних лексичних одиниць.	опитування, виконання вправ.
4/4	Pragmatic Problems of Translation.	Знати способи перекладу прагматичних ідіом, форм звертання, політкоректної лексики. Розуміти важливість збереження в перекладі прагматичного потенціалу оригіналу.	Усне опитування, виконання вправ.
6/6	Rendering of Stylistic Devices in Translation.	Знати особливості перекладу стилістичних засобів (метафора, метонімія, оксиморон, гра слів, антономазія, ономаіопея, алітерація, асонанс), розуміти ймовірну неможливість їхнього збереження у перекладі, вміти компенсувати втрату цих засобів у тексті перекладу	Усне опитування, виконання вправ.
2/4	Literary Translation.	Знати особливості перекладу прозових, поетичних та драматичних творів.	Усне опитування, виконання вправ.
4/4	Translation of Non-Literary Texts.	Знати особливості перекладу нехудожніх текстів (науково-технічних, публіцистичних, юридичних тощо).	Усне опитування, виконання вправ.

Формування програмних компетентностей

Індекс у матриці ОПП	Програмні компетентності
ЗК 2.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК 5.	Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6.	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 7.	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 8.	Здатність працювати в команді та автономно.
ЗК 9.	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 10.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 11.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 12.	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ФК 1.	Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
ФК 2.	Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
ФК 3.	Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).
ФК 4.	Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.
ФК 5.	Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.
ФК 6.	Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
ФК 7.	Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.
ФК 8.	Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
ФК 10.	Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
ФК 13.	Здатність вільно орієнтуватися у понятійному апараті та основних прикладних напрямках сучасного перекладознавства, аналізувати основні етапи історичного розвитку перекладацької думки.
ФК 14.	Здатність обирати необхідну перекладацьку стратегію залежно від жанрової приналежності тексту та ситуації.
Програмні результати навчання	
ПРН 2.	Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та

	електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
ПРН 3.	Організувати процес свого навчання й самоосвіти.
ПРН 5.	Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
ПРН 6.	Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.
ПРН 7.	Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
ПРН 9.	Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.
ПРН 10.	Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
ПРН 11.	Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.
ПРН 12.	Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
ПРН 14.	Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
ПРН 15.	Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
ПРН 16.	Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.
ПРН 17.	Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.
ПРН 18.	Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.
ПРН 19.	Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.
ПРН 22.	Здійснювати переклад англійськомовних художніх творів поетичного, прозового та драматичного жанру.
ПРН 23.	Знати специфіку аудіо-візуального перекладу.
ПРН 24.	Знати основи спеціального перекладу та вміти застосовувати набуті знання у практичній діяльності.

Літературні джерела

1. Зорівчак Р. П. Реалія і переклад. Львів: Видавництво при Львівському університеті, 1989. 216 с.
2. Зорівчак Р. П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія. Львів: Вища школа, 1983. 175 с.
3. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця: Нова книга, 2002. 564 с.
4. Карабан В.І., Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську мову. Навчальний посібник-довідник для студентів вищих закладів освіти. / Вінниця: Нова книга, 2003. 608 с.
5. Кияк Т. Р. Лингвистические аспекты терминоведения. К.: УМКВО, 1989.
6. Кияк Т. Р., Огуй О. Д., Науменко А. М. Теорія та практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця: Нова книга, 2006. 592 с.
7. Коломієць Л. В. Концептуально-методологічні засади сучасного українського поетичного перекладу (на матеріалі перекладів з англійської, ірландської та американської поезії). К.: ВПЦ «Київський університет», 2004. 522 с.
8. Коммисаров В. Н. Современное переводоведение. Курс лекций. Москва: Издательство «ЭТС», 1999. 192 с.
9. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу: Навчальний посібник. Київ: Юніверс, 2002. 280 с.
10. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник. Вінниця, «Нова Книга», 2003. 448 с.
11. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства. Підручник. Вінниця: Нова Книга, 2008. 512 с.
12. Огуй О. Д. Актуальні проблеми німецько-українського перекладу. Чернівці: Рута, 2004. 256 с.
13. Огуй О. Д., Івасюк О. Я. Лінгвістика та перекладознавство: Мовні концепції та способи (прийоми) перекладу // *Науковий вісник Чернівецького університету*. Вип. 165-166: Германська філологія. Чернівці: Рута, 2003. С. 145-157.
14. Семенець О. Е., Панасьев А. Н. История перевода. К., 1990. 1991.
15. Чередниченко О. І. Про мову і переклад. К.: Либідь, 2007. 248 с.
16. Шевченко А. И. Методическое пособие по переводу общественно-политических и экономических текстов. Запорожье. 1998.

Політика оцінювання

● **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

● **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн тестування (наприклад, у програмі MOODLE).

● **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим

компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
I семестр	
ЗМ 1 Теми 1-5 Участь у роботі на практичному занятті (обговорення, виконання вправ) – 3 бали Виконання тесту – 12 балів	30
ЗМ 2 Теми 6-9 Участь у роботі на практичному занятті (обговорення, виконання вправ) – 3 бали Виконання тесту – 12 балів	30
ІНДЗ - Коментований переклад фрагменту англomовного художнього/публіцистичного тексту	15
Підсумковий тест	25
II семестр	
ЗМ 1 Теми 1-2 Усне опитування, виконання вправ	20
ЗМ 2 Теми 3-5 Усне опитування, виконання вправ	40
ІНДЗ - Коментований переклад фрагменту англomовного тексту	15
Підсумковий тест	25

До силабусу додано такі матеріали:

- 1) електронний навчально-методичний комплекс у системі MOODLE.